

Skatteetaten

Saksbehandler
Ivar Larsen

Deres dato
17.09.2009

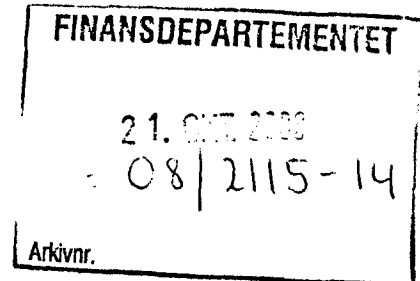
Vår dato
20.10.2009

Telefon
22077437

Deres referanse
08/2115 SL ATN/rla

Vår referanse
2009/725292

Finansdepartementet
Skattelovavdelingen
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

Høring - NOU 2009: 19 - Skatteparadis og utvikling

Det vises til departementets brev av 17.09.2009.

Etter Skattedirektoratets vurdering har utvalget gjort et godt arbeid med å løfte fram problemstillinger og presentere kunnskap om viktige emneområder som også har stor interesse for skatteetaten. Utredningen vil komme til nytte i vårt videre arbeid med særlig skatteparadiser og internprising.

Vi har følgende merknader til de av utvalgets forslag som mest direkte berører etatens arbeidsområde.

Utvalget foreslår under kapittel 9.1.1. a) at norske utviklingsmyndigheter bør øke innsatsen for å styrke initiativer som har som formål å forbedre skattesystemene i utviklingsland og offentlige registre. Norge har en betydelig kompetanse i slike spørsmål. Innsatsen på dette feltet bør anlegges bredt å berøre forhold knyttet til skatteadministrasjon, utnyttning av ulike skattegrunnlag, samt kontraktsutforming mellom flernasjonale selskaper og utviklingsland i ressursutvinnings spørsmål. Norge bør bidra til og styrke African Tax Administration Forum (ATAF) som ble etablert i 2009, etter initiativ fra en rekke afrikanske skatteadministratorer i samarbeid med OECD. ATAF har som formål å styrke medlemslandenes skattesystemer.

Skattedirektoratet har i høst innledet et samarbeid med Norad om å bistå med ekspertise både på et overordnet, strategisk plan og på spesifikke områder slik som for eksempel beskatning av mineralressurser i utviklingsland. I første omgang er det tale om et samarbeid over en treårs-periode (2010-12) og med opptil fem afrikanske land. Programmet vil bestå av ulike moduler, der noen av modulene vil være mer skattpolitisk orientert, og dermed utenfor skatteadministrasjonens myndighets- og kompetanseområde, mens andre områder vil være spesifikt rettet mot etableringen av kostnadseffektive, mål oppfyllende administrative systemer ut fra gjeldende regelverk.

Postadresse
Postboks 9200 Grønland
0134 Oslo
skattedirektoratet@skatteetaten.no

Besøksadresse
Fredrik Selmers vei 4
Org. nr. : 974761076

Sentralbord
800 80 000
Telefaks

I en startfase vil man innhente informasjon fra de mulige samarbeidslandene for å kartlegge deres bistandsbehov og i hvilken grad de norske skattemyndigheter har kompetanse som kan møte disse ønskene. Neste skritt blir å konkretisere hvordan denne bistanden kan organiseres, herunder ressursomfanget, og i hvilken grad støtten skal skje i form av kortvarige oppdrag, langsiktige stasjoneringer og omfattende institusjonsavtaler.

Skattedirektoratet mener videre at det er svært nyttig å etablere et afrikansk skatteforum, ATAF. Gjennom en årrekke har OECDs Forum on Tax Administration levert viktige bidrag til utviklingsarbeidet i forumets skatteadministrasjoner. Tilsvarende vil et afrikansk forum vil kunne gi de afrikanske landene en arena for å utveksle erfaringer basert på egne forutsetninger og vilkår. En viktig oppgave for ATAF vil antakeligvis bli å definere og koordinere bistand fra ikke-afrikanske land sett i et afrikansk perspektiv. Forhåpentligvis vil et slikt forum også kunne initiere et mer praktisk, operasjonelt samarbeid mellom de afrikanske landene, der et eksempel kan være å øke omfanget av skatteavtaler mellom afrikanske land.

Skattedirektoratet har derfor lagt vekt på å følge dette initiativet nøye og var derfor til stede på det første kartleggingsmøte i Sør-Afrika i 2008, og vil være representerte på høyeste nivå på stiftelsesmøtet i Uganda i november 2009. Skattedirektoratet er innstilt på å følge opp dette initiativet ved å stille ressurser til rådighet etter nærmere ønsker fra de afrikanske skatteadministrasjonene selv, og i nært samarbeid med Norad.

Utvalget fremmer i kapittel 9.1.2 – 9.1.5 en rekke forslag med sikte på å oppnå bedre innsyn i transaksjoner med og etableringer i skatteparadis og å sikre etterlevelse av armlengdeprinsippet når parter i interessefellesskap samhandler over landegrensene. Dette er sentrale problemstillinger og målsettinger også for skatteetaten. De tiltak utvalget går inn for vil etter vår vurdering kunne bidra til at etaten blir bedre i stand til å løse sine oppgaver på dette felt. Vi ser således også gode grunner utenom de utviklingspolitiske for å støtte utvalgets forslag.

Utvalget foreslår i pkt. 9.1.2 under punkt a at det opprettes et register, f.eks. tilknyttet Brønnøysundregistrene, hvor alle norske selskaper og enkeltpersoner som tilrettelegger for eller oppretter selskaper eller konti i skatteparadis, skal rapportere til. Registeret skal være offentlig tilgjengelig, men samtidig inneholde navn på personer og selskaper med organisasjonsnummer/fødselsnummer. Dette reiser spørsmål knyttet til personvernlovgivningen som det foreslåtte lovutvalget bør vurdere nærmere.

Under punkt b foreslås det at lovutvalget bør vurdere om det bør innføres særlige plikter for eller sanksjoner mot rådgivere som tilrettelegger skadelige strukturer. Tilsvarende forslag er også fremmet av Skatteunndragelsesutvalget i NOU 2009:4 og bør ses i sammenheng med Finansdepartementets eventuelle videre oppfølging av dette.

I siste kulepunkt foreslås erstatnings- og/eller sanksjonsregler, samt bevisbyrderegler, ved misbruk av skatteparadiser. Dette fordrer at lovutvalget tar stilling til hvilket organ som skal ilegge dette og om for eksempel skatteetaten skal rapportere slike tilfeller som avdekkes gjennom kontroller. I så fall må lovutvalget også vurdere skatteetatens taushetspliktregler og eventuelt unntak fra denne.

Det bør også vurderes om en rapportering som foreslått eventuelt bør samordnes med reglene for internprisingsdokumentasjon i ligningsloven § 4-12, jf. punkt 9.1.3.

Spesielt til forslaget i kapittel 9.1.4 bemerkes at det etter vår vurdering kan være formålstjenlig å ikke trekke for snevre rammer for et arbeid med å vurdere og utvikle supplerende virkemidler på internprisingsområdet. En begrensning av regelutviklingsarbeidet til kun å omfatte metodebruk anses således mindre hensiktsmessig. Det viktigste virkemiddel for å minske det provenyrtap utvalget anslår, kan nok være økt kontrollinsats med den tilførsel av ressurser det medfører. Også på internprisingsområdet må imidlertid skattegapet antas å kunne la seg redusere gjennom egnede virkemidler på regelverkssiden. Å oppnå forenklinger for skattytere og ligningsmyndigheter bør være del av målsettingen for reformarbeidet. Erfaringer fra andre land kan det være nyttig å se hen til også på andre områder enn det som angår metoder for bestemmelse av armlengdepris. Eksempelvis bør det kunne vurderes innført en ordning med forhåndsgodkjenning av priser/prisingsmetoder, standardiserte satser for fortjenestepåslag å rutinepregede konserninterne tjenester og fastere regler for retten til rentefradrag - tallfestede egenkapitalkrav supplert med begrensninger i fradragsretten knyttet til resultatstørrelser.

Utvalgt slår i kapittel 9.1.5 fast at kunnskapen i offentlig sektor er svak når det gjelder forskning knyttet til internprising og skatteunndragelse. Som tiltak for å heve kunnskapsnivået foreslår utvalget opprettet et nasjonalt kompetansesenter med oppgave bl.a. å skaffe Norge spisskompetanse innenfor internasjonale skattesporsmål, internprising, skatteparadiser og kapitalflukt. Det nasjonale kompetansesenter bør etter utvalgets mening få sterke koblinger til bl.a. skatteetaten for derved å kunne utnytte den erfaring vi har opparbeidet oss og for å kunne bidra til gjensidig kompetanseoppbygging.

Skattedirektoratet som selv arbeider aktivt for å styrke etatens kompetanse på disse områdene stiller seg positivt til å medvirke til realisering av de målsettinger utvalget

oppstiller. Vi har også forventninger om at et samordnet løft understøttet av fagfolk ved universitets- og forskningsinstitusjoner vil bidra til kompetanseoppbygging innen de enkelte fagmiljøene i offentlig sektor og til at disse på tvers av forvaltningsgrenser blir bedre i stand til å dra gjensidig nytte av hverandres kunnskap og erfaring. Vi er imidlertid usikre på om målsettingen er best tjent med allerede nå som første skritt å etablere et nasjonalt kompetansesenter. En alternativ løsning til overveielse kan være et nasjonalt program med deltakelse fra berørte departementer og etater og fra de ulike forskningsmiljøene som kan gi bidrag til at disse myndighetene innen sine ansvarsområder blir bedre i stand til å løse sine oppgaver.

Med hilsen

for *Monica Broder*

Tone Kaarbø

Avdelingsdirektør

Forebyggings- og kontrollavdelingen

Ivar Larsen

Ivar Larsen